

СЕКЦІЯ 3

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗАКОНОДАВЧІ АСПЕКТИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ РОЗМІЩЕННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

О. І. СЛАВУТА

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

Olena.Slavuta@kname.edu.ua

За даними Міністерства соціальної політики станом на 1.03.2016 р. в Україні нараховувалося 1 735 тис. внутрішньо переміщених осіб (ВПО), що складає 4 % від загальної кількості населення країни. Питання забезпечення житлом – одне з найактуальніших для ВПО, повинно вирішуватись з урахуванням планів та намірів переселенців, із подальшим вибором шляхів розв'язання цієї проблеми – від будівництва нового житла до тимчасового розміщення.

Досвід інших країн, які зтикалися з подібними проблемами, свідчить про невирішеність цього питання упродовж років і навіть десятиріч:

- в Азербайджані 32 % біженців з Нагорного Карабаху досі мешкають у тимчасовому житлі, наданому у дев'яностих роках минулого століття, 20 % – у родичів, 12 % – у глинобитних хатах, близько 8 % – у захоплених квартирах. Лише чверть ВПО оселилися у новозбудованому житлі.

- у Грузії більшість ВПО продовжують жити у непридатних умовах, у родичів або знайомих, у найманих квартирах, а близько 45 % – у так званих колективних центрах, що були переобладнанні після прибуття ВПО: в лікарнях, готелях, будинках відпочинку тощо. За оцінкою спостерігачів ОБСЕ, близько 10 % ВПО змогли покращити житлові умови, завдяки ініціативам уряду країни [3].

В Україні розміщення ВПО у зонах переселення відбувалось із переконанням того, що це тимчасове явище і людей розселяли у помешканнях, призначених для короткого перебування: літніх таборах, санаторіях, у підпорядкованих місцевій владі установах.

Із затягненням процесів припинення воєнних дій в зоні антитерористичної операції уряд обрав інший шлях розв'язання житлового питання ВПО – державна допомога на оренду житла і проживання. Це дозволило у 2014-2015 рр. забезпечити виплату такої допомоги 685 тис. сімей ВПО. Станом на 1.02.2016 р. зазначену допомогу отримує 213 тис. сімей. Бюджет України на 2016 р. передбачає 2,9 млрд грн на такі виплати [2].

Очевидною є потреба розв'язання житлового питання на постійній основі з використанням державних та регіональних програм. Найбільш привабливим для ВПО шляхом розв'язання житлової проблеми є будівництво нових будинків, відновлення закинутих військових містечок, довгобудів.

Розширенню кола зацікавлених сторін на основі реалізації механізму державно-приватного партнерства (ДПП) сприяли зміни у відповідному законодавстві. Наприкінці 2015 р. було прийнято закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні» № 817-VII від 24.11.2015 р. Цим законом уточнювались поняття і ознаки ДПП, удосконалювався підхід до аналізу ефективності здійснення проектів ДПП, а також розширювався перелік сфер застосування ДПП.

Так, стаття 4 закону України «Про державно-приватне партнерство» № 2404-VI від 01.07.2010 р. передбачає такі додаткові напрями реалізації проектів ДПП:

- будівництво та капітальний ремонт житлових будинків, повністю чи частково зруйнованих внаслідок бойових дій на території проведення антитерористичної операції;
- встановлення модульних будинків та будівництво тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб.

За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України станом на 1.08.2016 р. на засадах державно-приватного партнерства реалізується 185 проектів, з яких 153 договорів концесії, 31 договір про спільну діяльність і 1 договір державно-приватного партнерства. Найбільша частка цих проектів реалізуються в таких сферах господарської діяльності [1]:

- оброблення відходів (112 проектів, або 60,5 %);
- збір, очищення та розподілення води (37 проектів, або 20 %);

– будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури (16 проектів, або 8,7 %).

Менше 3 % від загальної кількості складають проекти у сфері виробництво, транспортування і постачання тепла; виробництво, розподілення та постачання електричної енергії; управління нерухомістю; пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування; туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт. Отже, законодавство України потребує подальшого удосконалення з метою створення ефективного механізму реалізації проектів ДПП для покращення житлових умов ВПО.

Список використаних джерел

1. Довідка щодо результатів здійснення ДПП (І півріччя 2016) / Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=ed00a2ba-480a-4979-84eb-d610a0827a8c&title=ZagalniiOgliad>.

2. Смаль В. «Внутрішньо переміщені особи: соціальна та економічна інтеграція в приймаючих громадах» / В. Смаль. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2016/05/IDP_REPORT_PLEDDG_edited_09.06.2016.pdf.

3. Шляхи вирішення проблеми внутрішніх переміщених осіб: деякі уроки із зарубіжного досвіду. / Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/migrac_probl-a598d.pdf

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Н. О. ВОЛГІНА, ст. викл., О. Ю. КОНОНЕНКО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Сфера теплопостачання належить до важливої складової вітчизняного житлово-комунального господарства (ЖКГ). Проте ситуація, яка на сьогодні склалася в цій сфері, є дуже складною і потребує на всіх рівнях прийняття